

Анотація дисципліни «Картографічний дизайн»

1. *Назва дисципліни* – «Картографічний дизайн».
2. *Статус* – дисципліна за вибором.
3. *Курс*: 4 курс (денне відділення).
4. *Кількість кредитів*: 4 кредити; академічних годин – 120.
5. *Попередні умови для вивчення* – курс «Картографічний дизайн» базується на знаннях, отриманих студентами у бакалавраті, зокрема в рамках вивчення дисциплін: Топографія з основами геодезії, Картографія, Географічні інформаційні системи.
6. *Опис курсу*: Метою викладання навчальної дисципліни є здобуття студентами сучасних уявлень про методіку картографічного моделювання та дизайну, а також навичок працювати з сучасними ГІС-пакетами при оформленні карт фізико-географічних та суспільно-географічних процесів.
7. *Структура курсу*:

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КАРТОГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ

Тема 1. Об'єкт, предмет та задачі картографічного дизайну. Картографічні знаки, методи їх побудови. Основні властивості та особливості сприйняття картографічних знаків. Комп'ютерна побудова картографічних знаків: програмне забезпечення, методи і прийоми. Поняття про картографічну семіотику.

Тема 2. Картографічні шрифти і написи на картах. Основні види шрифтів, їх графічні засоби. Використання шрифтів на картах, їх властивості. Властивості шрифтів, шрифтове навантаження карт. Розміщення написів на географічних картах, виготовлення написів.

Розділ 2. КОЛІР ЯК ОСНОВНИЙ ХУДОЖНІЙ ЗАСІБ В ОФОРМЛЕННІ КАРТ

Тема 1. Колір, його характеристики, сприйняття. Змішення кольорів. Ідеальні кольори і реальні фарби. Шкали кольорового охоплення. Гармонія кольорів. Систематизація та вимірювання кольорів.

Тема 2. Роль кольору на карті. Кольорові шкали та принципи їх побудови. Відображення кольором якісних і кількісних відмінностей, динаміки явищ. Прийоми багатоплановості. Поєднання фонових та штрихових кольорових позначень. Комп'ютерне відображення кольорів. Кольорова пластика на картах, світлотіньова пластика.

Тема 3. Проектування систем картографічних позначень географічних карт: науково-методичні основи, системний підхід. Проектування систем знаків для карт різних типів. Оформлення топографічної основи тематичних карт. Проектування загального оформлення картографічних творів.

8. *Форми та методи навчання* – лекції, практичні роботи та самостійна робота студентів згідно програми курсу.

10. *Форми організації контролю знань* – теоретичний захист практичних робіт; поточне експрес-опитування за матеріалами лекцій; участь у дискусіях під час лекційних та практичних занять; поточна контрольна робота для перевірки засвоєння матеріалу курсу.

11. *Навчально-методичне забезпечення* – програма, яка включає інформаційну базу знань, перелік умінь та навичок, якими повинні оволодіти студенти, список рекомендованої літератури; розроблені презентації до лекцій і рекомендації до виконання практичних робіт.

12. *Мова викладання* – українська.

13. Список рекомендованої літератури:

Базова література

1. Назаров В. Н. Методы и изобразительные свойства в картографии / В. Н. Назаров. – Москва : Геодизиздат, 1962. – 87 с.
2. Берлянт А.М. Картографический метод исследования / А.М. Берлянт. – Москва : МГУ, 1988. – 252 с.
3. Козаченко Т.І. Картографічне моделювання / Т.І. Козаченко, Г.О. Пархоменко, А.М. Молочко. – Вінниця : Антекс-У ЛТД, 1999. – 328 с.
4. Салищев К.А. Картоведение / К.А. Салищев. – Москва : Изд-во МГУ, 1982. – 408 с.
5. Лютый А. А. Язык карты: сущность, система, функции / А. А. Лютый. – Москва : ИГ АН СССР, 1988. – 292 с.

Допоміжна література

6. Проектирование систем знаков тематических карт / Лютый А. А., Казанцев Н. Н., Платэ А. Н. и др. – Москва : ИГ АН СССР, 1997. – 239 с.
7. Полякова Н. О. Деякі чинники візуального сприйняття інформації з карти / Н. О. Полякова // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 10. – Київ : Інститут передових технологій. – С. 176–181.
8. Николаева О. Н. Об алгоритмизации проектирования оформления тематических картографических произведений (на примере картографических моделей природных ресурсов) / О. Н. Николаева // Вестник Сибирского государственного университета геосистем и технологий. – 2015. – №4 (32). – С. 61–69.
9. Пересадько В. А. Картографічне забезпечення екологічних досліджень і охорони природи : монографія / В. А. Пересадько. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. – 215 с.
10. Земледух Р.М. Картографія з основами топографії / Р.М. Земледух. – Київ : Вища школа, 1993. – 456 с.
11. Картография с основами топографии / Под ред Г.Ю. Грюнберга. – Москва : Просвещение, 1991. – 576 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Електронні набори даних навчальної лабораторії ГІС і ДДЗ кафедри фізичної географії та картографії ХНУ імені В.Н. Каразіна
2. Геопортал кафедри фізичної географії та картографії. – Режим доступу : <http://geoportals.univer.kharkov.ua>
3. GIS-Lab: Геоинформационные системы и ДДЗ. – Режим доступу : <http://gis-lab.info/>
4. Open Geospatial Consortium | OGC. – Режим доступу : <http://www.opengeospatial.org/>
5. Офіційний сайт ESRI. – Режим доступу : <http://esri-cis.ua/products/server-gis>